

Drie theorieën die de prijsstijging van de voedingsmiddelen verklaren

Amid Faljaoui

Negen jaar geleden voerde *The Economist*, een van de beste magazines ter wereld, een onderzoek naar de prijs van ruwe olie. Een vat kostte toen ongeveer 10 dollar en *The Economist* voorspelde dat de prijs waarschijnlijk zou zakken tot 5 dollar... Tegenwoordig kost een vat ruwe olie ongeveer 120 dollar. Wat betekent dit? Dat zelfs de besten zich kunnen vergissen!

De Amerikaanse econoom Paul Krugman hernam dit voorbeeld. De recente prijsstijging van graangewassen (onder meer tarwe en rijst) brengt ons ertoe vraagt te plaatsen bij onze gemeenschappelijke toekomst. De vraag is in feite erg eenvoudig: zullen we op een dag niet geconfronteerd worden met een tekort aan natuurlijke rijkdommen, die per definitie toch zeldzaam en uitputbaar zijn, wat de economische groei zal remmen?

Alles hangt af van uw visie. Momenteel zijn er drie gangbare theorieën die de prijsstijging van de grondstoffen verklaren. Een eerste theorie stelt dat deze stijging het gevolg is van speculatie: aangezien het slecht gaat met de beurs en de rentevoeten laag zijn (kortom, de bankdeposito's brengen niet veel op), storten de investeerders zich op de grondstoffenmarkt om te profiteren van de algemene stijging en zo mooie meerwaarden te realiseren. Aanhangers van deze theorie maken zich niet al te veel zorgen en stellen dat deze zeepbel uiteindelijk, net als alle andere, zal ontploffen, en de grondstofprijzen dus binnen enkele maanden weer zullen dalen.

De tweede theorie gaat ervan uit dat deze prijsstijging geen speculatieve, maar wel een economische grondslag heeft. Het gaat *in casu* om de toegenomen vraag van nieuwe groeipolen zoals China waar de bevolking ook met de auto wil rijden of meer vlees wil eten. Ook de aanhangers van deze theorie zijn optimistisch: zij menen dat het aanbod automatisch zal stijgen en de prijzen uiteindelijk wel zullen dalen met een toename van de landbouwproducten of het aanboren van nieuwe olieputten.

Een derde denkschool, die onder meer door Paul Krugman wordt aangehangen, steunt de volgende eenvoudige theorie: de periode van redelijk goedkope grondstoffen is voorbij. Paul Krugman ondersteunt zijn redenering door te wijzen op het feit dat de ontdekking van nieuwe oliebronnen zeer zeldzaam is geworden en dat de ontginning ervan bovendien steeds duurder is. De nieuwe oliebronnen kunnen de productie van bronnen die al bijna uitgeput zijn, niet meer compenseren.

Wat het slechte weer in Australië betreft, waar de basis ligt van de oogst voor de hele wereld: ook dit zou geen recent of eenmalig fenomeen zijn. Integendeel, in Australië heerst er nu al tien jaar droogte. Anders gezegd: slechte oogsten zullen nog wel voorkomen, onder meer door de klimaatwijzigingen. Paul Krugman trekt slechts één conclusie: tenzij we onze kinderen willen laten opgroeien in een wereld die op Mad Max lijkt, zullen we onze consumptiemaatschappij drastisch moeten veranderen. Hoe sneller, hoe liever. ●